

XVII Jornades Tècniques ACEBA

De que parlem quan parlem de comunitaria ?

Cinta Daufí.
Coordinadora de la Xarxa AUPA

14 de novembre de 2013
Hotel Alimara, Barcelona

AUPA

- Xarxa de Centres d'Atenció Primària que manifesten la voluntat de treballar amb orientació comunitària.
- 2004: 8 Equips, 2013: 76 Equips.
- 10 anys d'història.

El context , el medi

GRUP OPERATIU

76 Centres

- Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFyC)
- Institut d'Estudis de la Salut (IES),
- Agència de Salut Pública de Barcelona
- Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària.
- *Agència de Salut Pública de Catalunya ?*

Xarxa de centres - Windows Internet Explorer

http://www.gencat.cat/salut/ies-aupa/html/ca/dir3522/index.html

Archivo Edición Ver Favoritos Herramientas Ayuda

Favoritos Intranet - Ajuntament Tarra... Sitios sugeridos Hotmail gratuito Galería de Web Slice

gen Cat Xarxa de centres

Xarxa de centres

► ABS Cassà

► ABS Hostalrich

► CAP Alcarràs

► CAP Alt Berguedà

► CAP Amadeu Torner. Santa Eulalia Sud

► CAP Anglès

► CAP Anton de Borja

► CAP Balaguer

► CAP Carles I

► CAP Carles Riba

► CAP Badia del Vallès

► CAP Barcelona Ciutat

► CAP Barceloneta

► CAP Besòs

► CAP Bonavista (Tarragona 1)

► CAP Cappellet

► CAP Castellbisbal-Ajuntament de Castell Bisbal

► CAP Castelló d'Empuries

► CAP Can Gibert del Pla (Girona 2)

► CAP Cervera

► CAP Chafarines

► CAP Collblanc

► CAP Creu Alta (Sabadell 2)

► CAP Creu de Barberà

► CAP Doctor Joan Vilaplana (Girona 4)

Xarxa de centres

Mapa Sat. Terr. Earth

Veuve mapa més gran

ABS Cassà

ABS Hostalrich

CAP Alcarràs

CAP Montgat

CAP Montornès-Montmeló

CAP Nova Lloreda

Internet 100%

Inicio

Jornades ACEBA 2013

Disco extraíble (E:)

presentació jornada ...

Anàlisi situació salut:...

AUPA24 gener 2013...

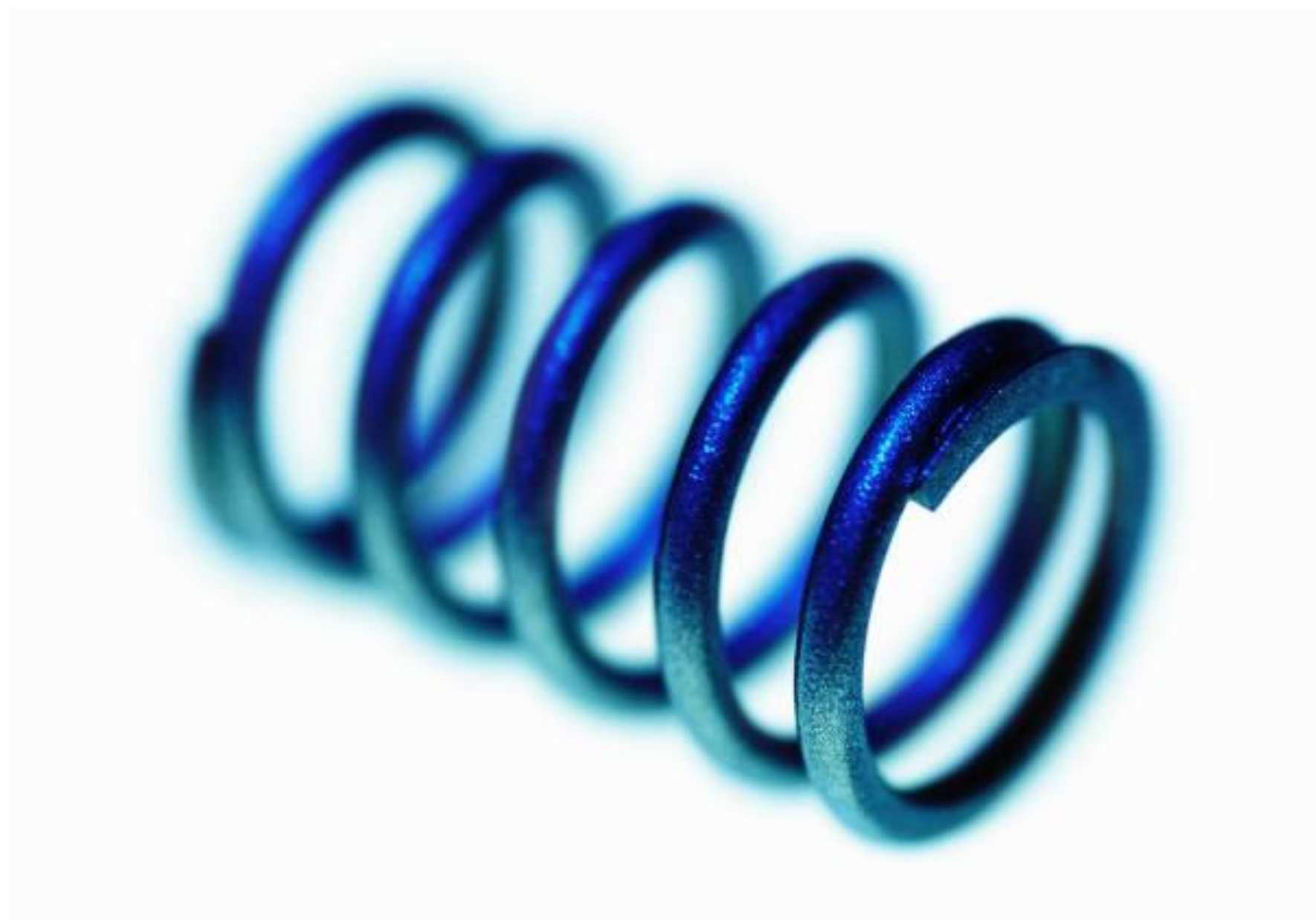
AUPA 2010.ppt [Mo...

Xarxa de centres - ...

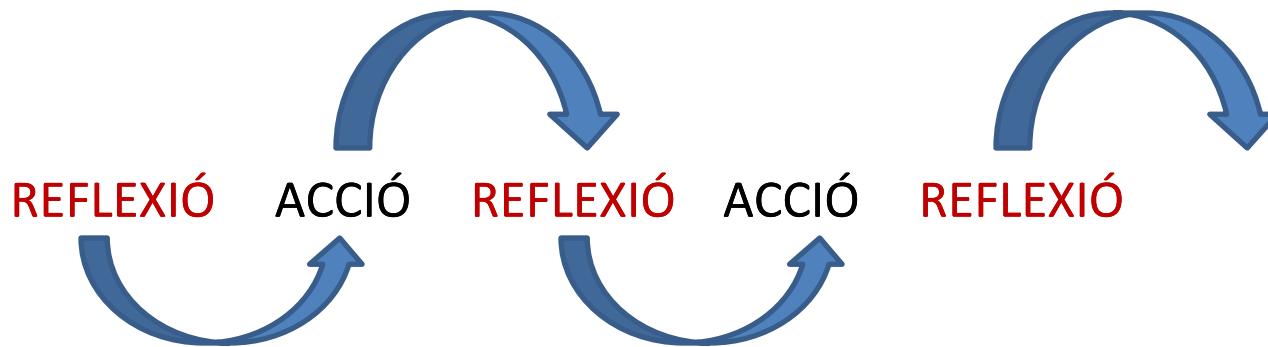
CA

Ve

13:24

El treball comunitari és un procés cíclic de:

- La **reflexió** és el motor del procés, és el que fa que no estem donant voltes sobre el mateix eix.

Jornada AUPA 2009: Conclusions

- El model d'**orientació comunitària** és un model integrat i integral; no contraposa comunitari i individual.
- És imprescindible la intervenció sobre els **determinants socials i comunitaris de la salut**.
- La denominació de salut comunitària/activitats comunitàries engloba sovint activitats que només de forma molt tangencial es poden considerar comunitàries. Cal avançar en la **definició, els límits i les característiques dels projectes comunitaris**

AUPA 2010

OPORTUNITATS:

- ⇒ Desplegament de l'Agència de Salut Pública de Catalunya: la salut comunitària, aliança APS i SP.
- ⇒ Governos Territorials de Salut
- ⇒ Pla d'Innovació d'APS i SC

La relació entre AP i SP:
Estat de la situació a la
Xarxa AUPA.

Jornada AUPA

24 de gener de 2013

Els centres d'atenció primària estan treballant creant sinèrgies amb els equips de Salut Pública. Com s'estructura això? És igual a tots els territoris? Quines experiències hi ha? I com podem continuar treballant amb aquest objectiu. Aquestes seran algunes de les qüestions a les quals es donaran resposta en aquesta trobada.

10.00 – 10.15

Inaguració

Dr. Antoni Huguet i Sra Olinda Ania

Presentació de la Xarxa

Cinta Dauí

10.15 – 11.30

Avançant en les xarxes locals de Salut Comunitària

(Moderadora Ainhoa Molins)

- **Lleida** (*Francesc Casademunt, Estrella Lalueza*)
- **Tarragona** (*Carmina Poblet*)
- **Barcelona** (*Maribel Pasarín i Lourdes Garcia*)
- **Vallès Oriental** (*Eva Fàbrega i Isabel Bellsollé*)
- **Girona** (*Carles Mundet i AP*)

Descans

11.45h – 13.15

Experiències de treball en xarxa d'Equips d'Atenció Primària. *(Moderadora Cinta Dauí)*

Reus IV / Torreforta (*Carmina Poblet*)

Cervera (*Sara Ribera*)

Barcelona (*Isabel Montaner*)

Barcelonès Nord i Maresme (*Albert Ramos*)

La Roca (*Maite Romera*)

13.15h – 14.00

14.00h – 14.30

Debat i conclusions

Carmen Cabezas : Perspectiva del treball Comunitari des de l'ASPCAT.

Lloc:

Institut d'Estudis de la Salut

Sala d'actes de l'edifici Salvany

Roc Boronat 81-95

08014 Barcelona

Destinataris:

Centres de la Xarxa AUPA

Professionals de SP amb tasques de promoció de la salut

Preinscripció:

Cal que feu arribar un correu electrònic amb les vostres dades a nllados@gencat.cat :

- Nom, cognoms
- NIF
- Adreça electrònica
- Perfil professional
- Lloc de treball

Criteris de les activitats comunitàries

Eines per revisar la pròpia pràctica i avançar en el treball comunitari....motor del procès.

Proposta a la Xarxa Local de Camp de Tarragona i en la formació de Metges Residents de MFIC

- Criterios PACAP / SEMFYC. <http://www.pacap.net/pacap/>
- Criterios de calidad en promoción de la salud. RAPPS.

Red Aragonesa de Proyectos de Promoción de la Salud

Criteris PACAP

Activitats comunitàries

"... toda aquella actividad de intervención y participación que se realiza con grupos que presentan características, necesidades o intereses comunes y dirigidas a promover la salud, incrementar la calidad de vida y el bienestar social, potenciando la capacidad de las personas y grupos para el abordaje de sus propios problemas, demandas o necesidades"

PACAP-SEMFYC

CRITERIS DE LES ACTIVITATS COMUNITÀRIES PACAP

▪ Conceptuals:

- Participació de la comunitat en el procés.
- Concepció integral de la salut. Determinants.
- Potenciar l'autonomia personal i grupal

▪ Metodològics:

- Definició d'objectius i documentació del procés.
- Abordatge dels problemes de salut i prioritats de la comunitat.

▪ Estratègics:

- Intersectorialitat
- Implicació institucional
- Dinamització del teixit social

- Creació d'òrgans permanents de coordinació.
- Factibilitat i sostenibilitat.

"Criterios de valoración de actividades comunitarias".

Comité Permanente del Programa de Actividades Comunitarias en Atención Primaria.

El Programa de Actividades Comunitarias en Atención Primaria (PACAP) de la Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria (semFYC) asume entre sus tareas la de avanzar en el marco teórico y conceptual de las actividades de orientación comunitaria que se llevan a cabo desde los centros de salud. El Comité Permanente del PACAP ha considerado adecuado iniciar este análisis definiendo las características fundamentales que deben reunir las actividades comunitarias (AC en adelante) para ser consideradas como tales.

Por otra parte, con las sucesivas entregas de los premios semFYC para proyectos de actividades comunitarias, se puso de manifiesto en el seno del Comité la necesidad de establecer unos criterios que enmarcasen las deliberaciones del jurado que, con una periodicidad anual, otorga dichos premios.

Además, se consideró que este trabajo de tipo teórico podría tener en un futuro cercano otras utilidades prácticas, al mismo tiempo que contribuiría a consensuar dentro del Comité las diferentes formas de entender "lo comunitario". El documento resultante podría servir de guía y orientación a aquellos profesionales que vayan a iniciar o estén desarrollando actividades comunitarias.

Así, se ha elaborado un primer documento, que no se considera definitivo ni cerrado, acerca de los *criterios para valorar las actividades comunitarias* que ha sido debatido y consensuado en reuniones de trabajo del Comité Permanente del PACAP. Estos criterios tendrán, entre otras, las siguientes aplicaciones: valoración de proyectos por el Jurado de los Premios semFYC, admisión y valoración de AC para la Red de Actividades Comunitarias y selección de actividades para mostrar experiencias particularmente interesantes en Mesas y Encuentros.

Partiendo de la definición de actividad comunitaria como *"... toda aquella actividad de intervención y participación que se realiza con grupos que presentan características, necesidades o intereses comunes y dirigidas a promover la salud, incrementar la calidad de vida y el bienestar social, potenciando la capacidad de las personas y grupos para el abordaje de sus propios problemas, demandas o necesidades"*, se han considerado 14 criterios y se han clasificado en cuanto a sus características, en *conceptuales, metodológicos y estratégicos*.

Hay que señalar que no se considera que todos los criterios tengan una importancia equivalente. Así, algunos de ellos se han considerado como básicos y los restantes como convenientes. Para que una AC sea considerada como tal debe cumplir en una cierta medida la mayoría de los *criterios básicos* o debe disponer de mecanismos para evolucionar en esa dirección. Los *criterios convenientes*, siempre que se cumplan los anteriores, harán mejorar la valoración de la actividad hasta los niveles óptimos o de excelencia.

Es necesario aclarar que el orden de numeración de los criterios no significa prioridad, salvo en lo referente a su consideración como básicos o convenientes. Asimismo, es importante señalar que el listado que se presenta a continuación no constituye una escala cuantitativa de valoración, ya que no se plantea dar un valor predeterminado a cada criterio ni realizar una valoración cuantitativa de su cumplimiento. Mas bien se pretende que estos criterios, que nacen del consenso dentro del propio PACAP y del establecimiento de un lenguaje común sobre las características fundamentales que

CRITERIOS DE VALORACIÓN DE ACTIVIDADES COMUNITARIAS

Criterios conceptuales:

1. Participación de otros recursos de la comunidad en el proceso.
2. Concepción integral de la salud (bio-psico-social).
3. Potenciación de la autonomía y la capacitación personal y grupal.

Criterios metodológicos:

4. Explicitación documental y definición de objetivos.
5. Abordaje de los problemas de salud y prioridades de la comunidad.
6. Uso de metodologías que favorecen el proceso grupal.
7. Realización de evaluación de proceso e inclusión de la comunidad en la misma.
8. Continuidad en el tiempo.
9. Grado de implicación de los profesionales del equipo de salud.

Criterios estratégicos:

10. Intersectorialidad.
11. Implicación del ámbito institucional.
12. Dinamización de nuevo tejido social.
13. Creación de órganos permanentes de coordinación.
14. Innovación.

ACTIVITATS COMUNITÀRIES

SI

☐

NO

☐

PROCESSOS COMUNITARIS

☐

Criterios de Calidad en Promoción de la Salud

Javier Gállego Diéguez, Jefe de
Sección de educación para la salud.
Dirección General de Salud Pública.
Gobierno de Aragón

Guia d'anàlisi que pretén ajudar l'equip a reflexionar sobre el seu projecte de manera que es disposi d'un resum sistematitzat per a introduir la informació a la Xarxa: (Font: Red Aragonesa de proyectos de Promoción de Salud (RAPPS))

1. MOTIVACIÓ

- Com sorgeix el projecte? De qui parteix la iniciativa? Qui / quines persones l'elaboren?
- Per què desitja l'equip integrar el projecte a la Xarxa?

2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ / CONTEXT

- Exposar breument les característiques generals de la població a la qual s'adreça el projecte (qui són, on viuen, com viuen).
- Quins coneixements, valors, creences, tradicions i comportaments té la població sobre el / s problema / es de salut que aborda el projecte?
- Recursos de què disposa la comunitat en què es desenvolupa el projecte (socials, sanitaris, educatius, associacions etc.) i possibilitats de col·laboració amb ells.

2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ / CONTEXT (II)

- El / s problema / es de salut que treballa el projecte:
Per què resulta / n rellevant / s?
- Es tracta de problema / es sentit / es per la població?
- Quins factors influeixen en el desenvolupament d'aquest / s problema / es?
- Quines raons han portat a escollir la població a què es dirigeix el projecte?

3. EQUIP DE TREBALL

- Quines persones formen l'equip de treball? Per què s'han integrat en el equip?
- Com funciona l'equip? (sistemàtica de reunions, presa de decisions, paper de la persona que coordina).
- Quin grau de comunicació (coordinació existeix amb la resta de persones del centre de treball? Està el projecte integrat entre els objectius i tasques del centre?

4. OBJECTIUS

- Els objectius ¿responen a l'anàlisi de situació / context realitzat? Són factibles i assolibles?
- Quin tipus d'objectius es plantegen? (de salut, educatius, organitzatius).
- Són objectius compartits i assumits per tot l'equip?

5. MÈTODE DE TREBALL

- Breu descripció dels mètodes utilitzats en el projecte en relació amb els objectius que s'han definit.
- Descripció i temporalització de les activitats programades.

6. FACTORS CONDICIONANTS

- S'han valorat els factors que poden facilitar o dificultar el projecte? (voluntat institucional, organització dels centres, formació dels professionals, acceptació del projecte per part de la població ...)

7. AVALUACIÓ

- S'ha previst com es farà l'avaluació del projecte?
- L'avaluació prevista ¿permetrà corregir o millorar el projecte per al futur?
- S'ha previst com i a qui es a difondran els resultats del projecte?

